

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân

Jaartal + zaaknummer	: 2025 / 2025-260127
Raadsvergadering d.d.	: 20 november 2025
Portefeuillehouder	: M. Prins
Programma	: (5) Wenjen en omjouwing
Programmaonderdeel	: wonen/leefbaarheid
Naam opsteller	: G. Veldman (E-mail: g.veldman@noardeast-fryslan.nl)
Onderwerp	: Vaststellen rol gemeente Noardeast-Fryslân als regiokassier Regio Deal Noordoost-Fryslân II.
Begrotingswijziging	: Ja

Voorgesteld raadsbesluit

1. In te stemmen met de rol van gemeente Noardeast-Fryslân als regiokassier voor de uitvoering van de Regio Deal Noordoost-Fryslân II, zoals opgenomen in het bijgaande convenant.
2. De benodigde begrotingswijziging (nummer 23) vast te stellen om de ontvangsten en uitgaven van de Regio Deal in de gemeentelijke administratie te verwerken zijnde in totaal inclusief BTW € 18 miljoen.

Inleiding

In 2025 is door het Rijk besloten de Regio Deal Noordoost-Fryslân II toe te kennen. Het convenant dat hierover met de regio (te weten de gemeenten Noardeast-Fryslân, Achtkarspelen, Dantumadiel en Tytsjerksteradiel en de provincie Fryslân) is gesloten, bepaalt dat de gemeente Noardeast-Fryslân de rol van regiokassier op zich neemt. Het convenant treedt in werking op 10 november 2025 en heeft een looptijd tot en met 2030. Met de Regio Deal wordt een bedrag van € 36.000.000 geïnvesteerd in de regio, waarvan € 18.000.000 afkomstig is van het Rijk en € 18.000.000 van regionale cofinanciering.

De rol van regiokassier is in artikel 4 van het convenant en wordt in de Samenwerkingsovereenkomst en het programmaplan nader uitgewerkt. De gemeente ontvangt de rijksbijdrage via een specifieke/bijzondere uitkering, beheert de regionale cofinanciering en verzorgt de doorbetalingen aan penvoerende partijen. Daarnaast legt de gemeente als kassier verantwoording af aan het Rijk via de SiSa-rapportage en aan de regio via de stuurgroep. Deze rol brengt verantwoordelijkheden met zich mee die bestuurlijk moeten worden vastgelegd.

Het convenant is als bijlage toegevoegd.

Beoogd effect

De Regio Deal Noordoost-Fryslân II richt zich op de versterking van de brede welvaart in de regio. Het convenant is ondertekend door het Rijk en de betrokken regionale partners. In de Samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de uitvoering, de verdeling van cofinanciering, de rapportage en de governance. De gemeente Noardeast-Fryslân is aangewezen als regiokassier en draagt daarmee zorg voor de administratieve en financiële verwerking van de middelen.

De kassiersrol houdt in dat de gemeente Noardeast-Fryslân niet alleen verantwoordelijk is voor het beheer van de middelen, maar ook voor de controle op tijdige en rechtmatige besteding. De regiokassier kan betalingen opschorten indien regiopartners onvoldoende verantwoording afleggen of cofinanciering niet tijdig wordt geleverd. De rol van kassier is essentieel voor de uitvoering van de Regio Deal.

Argumenten

1.1 Noardeast-Fryslân heeft ervaring met de rol van Regiokassier.

De gemeente Noardeast-Fryslân heeft eerder ervaring opgedaan met de rol van regiokassier en beschikt over de benodigde kennis en systemen om deze taak zorgvuldig uit te voeren. Het opnemen van deze rol is een voorwaarde om de Regio Deal Noordoost-Fryslân II te kunnen uitvoeren en sluit aan bij de centrale positie van onze gemeente binnen de regio. Door als kassier op te treden, kunnen de rijksmiddelen tijdig worden ontvangen en doorbetaald aan de uitvoerende partners, waarmee de voortgang van de Regio Deal wordt gewaarborgd.

1.2 De kosten voor de Kassiersrol zijn gedekt.

De inzet van gemeentelijke capaciteit voor de uitvoering van de kassiersrol wordt bekostigd uit de middelen van de Regio Deal (pijler 'samenwerking'). Voor de gemeente zelf zijn geen aanvullende middelen nodig.

1.3 De financiële risico's zijn beperkt en gedeeld.

De financiële risico's die samenhangen met de kassiersrol zijn beperkt. In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) is vastgelegd dat eventuele risico's en aansprakelijkheden worden gedeeld tussen de betrokken partners. Daarnaast zijn er duidelijke afspraken gemaakt over verantwoording, toezicht en het opschorten van betalingen bij onvoldoende naleving, waardoor de risico's beheersbaar blijven.

2.1 De administratie moet aangepast worden i.v.m. de kassiersrol.

Omdat de gemeente als regiokassier optreedt, wordt er een aparte projectadministratie ingericht. Daarmee houden we overzicht over alle ontvangsten en betalingen binnen de Regio Deal. Zo is voor iedereen duidelijk waar het geld vandaan komt en waaraan het wordt besteed. De gemeente kan daardoor eenvoudig en betrouwbaar verantwoording afleggen aan het Rijk en aan de regionale partners. De verantwoording aan het Rijk gebeurt via de SiSa-systematiek, waarmee aantoonbaar wordt voldaan aan de eisen van rechtmatigheid en transparantie.

Kanttekeningen en risico's

- 1.1 De belangrijkste risico's zijn het niet tijdig of onvoldoende aanleveren van cofinanciering door regiopartners, vertraging of afwijking in de uitvoering van projecten en het risico dat het Rijk middelen terugvordert bij onvoldoende naleving. Deze risico's zijn onderkend en worden gemitigeerd door duidelijke afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst, waaronder de mogelijkheid voor de kassier om betalingen op te schorten. Daarnaast zijn extra administratieve en controlemaatregelen noodzakelijk, waaronder een aparte projectadministratie en periodieke accountantscontrole.
- 1.2 De BTW-positie is nog niet volledig uitgekristalliseerd. Een deel kan compensabel zijn, naar verwachting rond de 10%, maar dit wordt pas duidelijk na uitwerking van de projectplannen. Dit kan gevolgen hebben voor de uiteindelijke begrotingswijziging.

Financiën

De Regio Deal heeft een totale omvang inclusief BTW van € 36.000.000, waarvan € 18.000.000 afkomstig is uit rijksmiddelen en € 18.000.000 uit regionale cofinanciering. De cofinanciering wordt bij de verschillende gemeenten en provincie in hun eigen administratie verwerkt, maar telt wel mee voor het voldoen aan de subsidievoorwaarden van de Regio Deal. Voor de gemeente betekent dit dat de begroting wordt opgehoogd met € 18 miljoen aan rijksmiddelen om gedurende de komende 5 jaren te besteden (inclusief BTW).

De gemeente loopt als kassier tijdelijke kasrisico's doordat ontvangst en uitgaven niet altijd gelijktijdig plaatsvinden. Ook zijn er risico's rond de verwerking van BTW en mogelijke rente-effecten. Deze risico's kunnen worden beheerst door een aparte projectadministratie.

De uitvoeringskosten voor de kassiersrol, zoals extra administratieve en control capaciteit, worden gedekt uit het zogenoemde VAT-budget / Gearwurking-budget (maximaal 3% van de rijksbijdrage). Voor de gemeente zelf zijn geen aanvullende financiële middelen nodig buiten de reeds beschikbare cofinanciering, die uit bestaande budgetten wordt ingevuld.

Vervolg en planning

Na instemming van de raad wordt de gemeentelijke administratie ingericht voor de rijksbijdrage en de te verstrekken gelden voor projecten van € 18 miljoen (inclusief BTW). Parallel wordt een aparte projectadministratie ingericht.

Noardeast-Fryslan stelt een cashflowprognose op om de ontvangsten van het Rijk en de betalingen aan regiopartners op elkaar af te stemmen. Voor elk project wordt vooraf getoetst of cofinanciering aanwezig is, voordat betalingen worden verricht. Indien regiopartners niet tijdig aan hun verplichtingen voldoen, worden betalingen opgeschort zoals wordt voorzien in de SOK.

Het college ontvangt jaarlijks een financiële voortgangsrapportage en legt via de SiSa-rapportage verantwoording af aan het Rijk. De gemeenteraad wordt eveneens jaarlijks geïnformeerd over de voortgang en de financiële stand van zaken via de gebruikelijke planning- en control cyclus.

Communicatie + Participatie

Het convenant wordt in november 2025 ondertekend. Op 19 november vindt de landelijke startbijeenkomst plaats. Het programmaplan en de verdere uitwerking van projecten worden eind 2025 vastgesteld. De raad wordt jaarlijks geïnformeerd via de voortgangsrapportages die aan het Rijk worden aangeboden.

Bijlagen

1. Convenant Regio Deal Noordoost-Fryslân II (versie 26 september).

Dokkum, 28 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Noardeast-Fryslân,

de secretaris, H.J.C.M Verbunt MBA

de burgemeester, mr. J.G. Kramer

De raad van de gemeente Noardeast-Fryslân,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 28 oktober 2025;

Besluit:

1. In te stemmen met de rol van gemeente Noardeast-Fryslân als regiokassier voor de uitvoering van de Regio Deal Noordoost-Fryslân II, zoals opgenomen in het bijgaande convenant.
2. De benodigde begrotingswijziging (nummer 23) vast te stellen om de ontvangsten en uitgaven van de Regio Deal in de gemeentelijke administratie te verwerken zijnde in totaal inclusief BTW € 18 miljoen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Noardeast-Fryslân in zijn openbare vergadering d.d. 20 november 2025.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

mr. S.K. Dijkstra

mr. J.G. Kramer